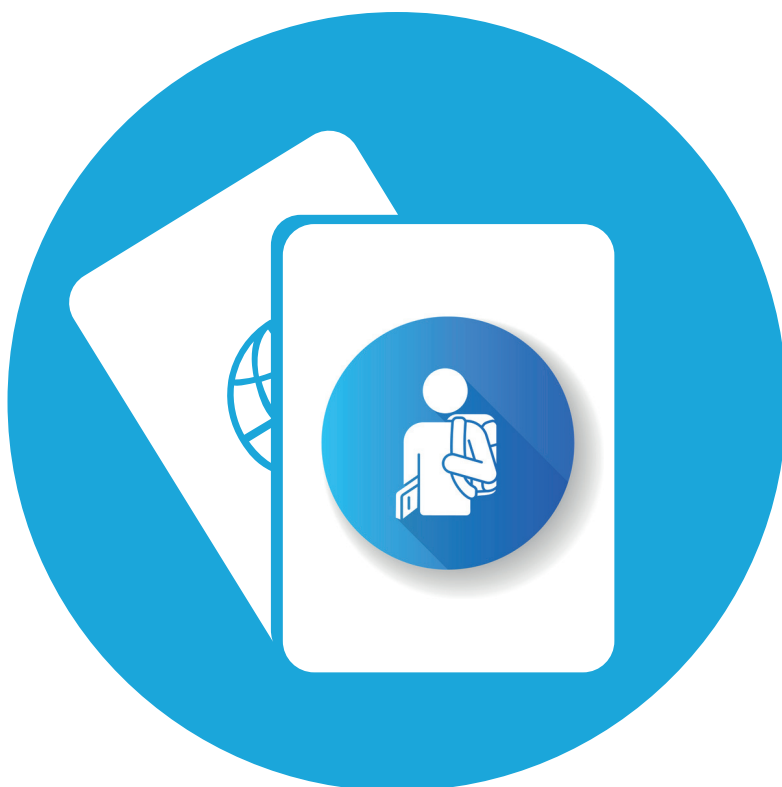

Du har fått en ny elev i klassen

Et økende antall norske barn tilbringer deler av sin oppvekst i utlandet på grunn av foreldrenes arbeid. Mange av disse barna og ungdommene opplever det som vanskelig å komme tilbake til Norge etter flere år i en annen kultur. Selv om barna er etnisk norske kan de ha vokst opp i en for oss veldig fremmed kultur.

Denne folderen er myntet på lærere og skoleledelse. Den gir råd og vink om hvordan skolen kan bidra til å hjelpe eleven med å finne seg til rette.

Før skolestart

Be om en samtale med foreldrene, evt. sammen med eleven, innen denne begynner i klassen. Da kan du også få greie på hvordan eleven ønsker å bli presentert, og du kan forberede en presentasjon for klassen sammen med eleven.

Det er lettere å hjelpe eleven til rette hvis du i forkant har skaffet deg litt kunnskap om følgende:

- I hvilke(t) land har eleven bodd?
- Hvor lenge har oppholdet vart?
- Hva slags kontakt har eleven hatt med hjemlandet under utenlandsoppholdet?
- Hva slags undervisningsopplegg har eleven hatt og hvilken type skole?
- Hvor står eleven faglig?
- Har eleven hatt anledning til å vedlikeholde sitt morsmål?

Involver klassen:

- Forbered klassen på elevens ankomst, og gi klassen alminnelig informasjon om hans/hennes bakgrunn. Skap forståelse for det å være ny i klassen og det å ha vært lenge borte fra norske forhold. Understrek også at eleven har andre og spennende erfaringer som klassen ikke vet om, men kan få vite mer om.
- Snakk med klassen om hva den enkelte, eller klassen som gruppe, kan gjøre for å hjelpe eleven til å bli kjent både i skolesituasjonen og andre relevante miljøer som idrettsforeninger, barne- eller ungdomsforeninger etc.
- For å hjelpe eleven og samtidig gi klassen faglig input, er det fint å ta emner, hvor elevens erfaringer er en ressurs, inn i undervisningen.

I startfasen

De fleste barn som har foreldre som har arbeidet i utlandet, har gått på lokale eller internasjonale skoler. Din nye elev begynte kanskje på skolen som 5-åring, og er sannsynligvis vant til strengere disiplin, mer hjemmelekser og en lengre skoledag enn det som er vanlig i norsk skole. Mange hjemvendte barn opplever derfor den norske klassesituasjonen som fremmed.

Mange barn takler overgangen uten synlige problemer, men erfaringsmessig vil en del barn og unge streve med tilpasningen til en ny og tildels ukjent kultur. Vis forståelse dersom den nye eleven opplever frustrasjon og forvirring i møtet med en uvant skolekultur.

Den nye elevens tilpasning kan gå lettere hvis du som lærer gir eleven hjelp og veiledning på områder hvor han/hun har mangler i sine kunnskaper og erfaringer. Men husk at den nye eleven også kan være en ressurs for klassen. Hvis eleven selv er villig, øs gjerne av hans/hennes spesielle og annerledes erfaringer i pedagogisk øyemed. Dermed bidrar du til å gi den nye eleven en positiv plass i klassen.

Selv om eleven har en faglig solid skolebakgrunn fra en utenlandsk skole, kan han/hun samtidig framstå som faglig ujevn i forhold til hva vi forventer av kunnskaper hos norske barn på samme alder. Det er derfor viktig å gi bekreftelse på at det han/hun har med seg av kunnskaper og erfaring er verdifullt og representerer en ressurs både for eleven selv og for klassen.

Den nye eleven er vanligvis språkmektig, og har sannsynligvis operert med et annet skolespråk i flere år. Han/hun kan samtidig være nokså "rusten" når det gjelder norsk. Selv om man har forsøkt å vedlikeholde morsmålet, f.eks. ved å snakke norsk hjemme, kan eleven mangle en del elementære skoleord og ha liten eller ingen erfaring med dialektord. I tillegg har han/hun i flere år stått utenfor den kontinuerlige utviklingen i norsk dagligspråk.

Eleven kan derfor ha et sterkt behov for å utvikle og gjenvinne alminnelig førlighet i norsk språk og trenger øvelse i å bruke norsk i sammenhenger hvor han/hun er uvant med å anvende det. Mange norske elever som har bodd flere år i utlandet, har behov for ekstra undervisning og støtte i norsk språk.

Følg med over tid

Skole og venner utgjør en viktig del av barns sosiale miljø og er derfor viktig når det gjelder å bygge opp og vedlikeholde selvfølelse og identitet. Å være tilpasset et sosialt miljø innebærer bl.a. å være så pass innforstått med kulturen som gjelder, sosiale koder, uskrevne regler m.v. Avhengig av alder og den kulturelle avstanden, kan overgangen fra utenlandstilværelsen til norske forhold være vanskelig. Det er derfor viktig at elevens sosiale tilpasning følges.

Legg opp til en del situasjoner som bidrar til et positivt samspill og gode møter mellom den nye eleven og de andre i klassen. Etablering av følelsesmessige bånd mellom den nye eleven og de andre vil bidra til å dempe sorgen over de venner han/hun har forlatt. Dette bidrar til å øke elevens motivasjon for å ønske å lære seg det som er nødvendig for å spille på lag med sine nye klassekamerater.

Lykke til!